

ČESKÁ ASOCIACE PRO AFRICKÁ STUDIA
Rokitanského 62, 500 03 Hradec Králové
IČO 02504138
www.africkastudia.cz

VÝROČNÍ ZPRÁVA ČESKÉ ASOCIACE PRO AFRICKÁ STUDIA ZA ROK 2020

Výroční zprávu ČAAS za rok 2020 přednesla předsedkyně asociace Kateřina Mildnerová na Valném shromáždění, které se konalo dne 15. září 2021 na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze.

Rok 2020 byl pro sdružení a jeho členskou základnu, převážně zakotvenou v akademickém prostředí, rokem velkého strádání a nejistoty. Roční pandemie koronaviru, která ochromila fungování společnosti na všech úrovních, se na činnosti sdružení výrazně podepsala. Vědecko-pedagogická činnost členů ČAAS na vysokých školách byla omezena a jejich započaté výzkumy a odborné stáže v zahraničí musely být odloženy. Pandemie covid-19 a s ní spojená série mimořádných a ochranných opatření, znemožnila jakékoliv plánování veřejných aktivit. Zanedlouho po zahájení loňského akademického roku byly přednášky, konference a odborné semináře převedeny do online prostředí.

Z hlediska organizační struktury sdružení došlo v roce 2020 k několika změnám. Členská základna zůstala po celý rok stabilní, počet členů ke konci roku 2020 čítal na 41, což je o dva členy více oproti roku předcházejícímu. V lednu 2020 došlo také k obměně složení předsednictva ČAAS, neboť na Valném shromáždění v r. 2019 v Olomouci rezignovali Vlastimil Fiala a Kateřina Werkman. Předsednictvo asociace tedy muselo být doplněno o dva nové členy, a těmi se stali Vít Zdrálek a

Andrea Filipi. Předsednictvo se v roce 2020 i navzdory koronavirové krizi sešlo celkem čtyřikrát, a sice formou online videokonference. V roce 2020 se zcela mimořádně nekonalo pravidelné Valné shromáždění. V podzimním termínu, kdy se tradičně koná, totiž zasáhla Českou republiku zdrcující vlna koronavirové pandemie.

Navzdory nelehkému období však ČAAS dosáhla také řady úspěchů. Česká asociace pro africká studia v roce 2020 aktivně rozvíjela své členství v Radě vědeckých společností Akademie Věd ČR a úspěšně získala dotaci na činnost sdružení v celkové výši 17 tisíc korun. Z přidělené dotace byl uhrazen členský příspěvek ČAAS v mezinárodní organizaci AEGIS a správa webů asociace a webu konference Viva Africa. Část dotace, která měla být použita na organizaci přednášek pro odbornou a laickou veřejnost, musela být však kvůli nepříznivé pandemické situaci RVS navrácena.

V roce 2020 se také zásadně rozvíjela spolupráce s Centrem afrických studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. Prolnutí členské základny obou institucí napomohlo zdařilé přípravě společných projektů, jako byly například akce Týden Afriky v září 2020, anebo příprava 12. ročníku mezinárodní konference Viva Africa 2021.

V roce 2020 také pokračovala spolupráce s AEGIS. Jak již bylo zmíněno ve výroční zprávě 2019, na plenárním zasedání Rady AEGIS v Edinburghu byla ČAAS potvrzena jako oficiální organizátor bienální celoevropské konference afrických studií ECAS v Praze v roce 2023. Vlivem pandemie covid-19 však došlo v roce 2020 k časovému posunu konání akce na rok 2025. Předsednictvo ČAAS s tímto návrhem, který v online schůzce blíže představila předsedkyně AEGIS Amanda Hammar, souhlasilo. Před novým předsednictvem asociace, které bylo zvoleno na Valném shromáždění v září 2021, tak stojí zásadní úkol a tím je potvrdit, že naše asociace je schopná s podporou celoevropského sdružení AEGIS a společností Guarant uspořádat plnohodnotný úspěšný ročník prestižního evropského kongresu ECAS v Praze.

V roce 2020 proběhlo u nás i v zahraničí také několik významných afrikanistických akcí, kterých se členové ČAAS aktivně účastnili a podíleli se na jeho organizaci. Zmiňme některé z nich:

Týden Afriky již druhým rokem organizovalo Centrum afrických studií FF UK ve dnech 12-19. září v Kampusu Hyberská v Praze. Na organizaci se významně podíleli také členové ČAAS, jmenovitě Vít Zdrálek a Vojtěch Šarše. Další naši

členové a členky se aktivně zapojili do afrikanistických přednáškových bloků, které proběhly ve dnech 14.-17. září 2020. V panelu Historie afrického kontinentu vystoupil Jan Klíma, panel Politické systémy afrických států naplnili svými příspěvky Jan Prouza a Vojtěch Šmolík, v panelu Vybraná témata vystoupil Vilém Řehák. V rámci Týdne Afriky proběhla 16. září také jednodenní konference s názvem Reprezentace Afriky v zemích bez kolonií, které se z naší členské základny aktivně účastnili Vojtěch Šarše, Dobrota Pucherová, Kateřina Mildnerová, Hana Horáková a Nicola Raúl a jako moderátoři Andrea Filipi a Vít Zdrálek. Veřejnou diskuzi o roli Číny v Africe, která proběhla v rámci Týdne Afriky s představiteli MZV, se zúčastnil Vilém Řehák.

15.-16. června 2020 proběhla dvoudenní mezinárodní afrikanistická filosofická konference *Asixoxe-Let's talk*, která se kvůli omezení shromažďování konala formou video-konference. Této každoroční konference, kterou organizuje Alena Rettová a Albert Kasanda na základě spolupráce Centra globálních studií a Filosofického ústavu AV ČR a Bayreuthské univerzity, se pravidelně účastní řada členů naší asociace. Sedmý ročník této konference věnovaný tématu "Násilí, řešení konfliktů a budování míru" přilákal řadu tuzemských i zahraničních afrikanistů. Z členské základny ČAAS zde přednesl příspěvek Alemayehu Kumsa o současné politice míru v Etiopii, Kateřina Mildnerová a Hana Horáková o paměťových narativech genocidy Hererů a Namů v současné Namibii z pohledu hererských politických aktivistů a Albert Kasanda o metafyzice budování míru v současné Africe.

Dalším úspěšným zviditelněním ČAAS na mezinárodním vědeckém poli byl počín Hany Horákové a Stephanie Rudwick, které iniciovaly jménem asociace vznik samostatného panelu s názvem "Challenges of African Studies in Central and Eastern Europe" na prestižní mezinárodní afrikanistické konferenci *Africa Knows*, kterou organizovalo Centrum afrických studií v Leidenu ve dnech 2. 12. 2020 – 28. 2. 2021. Panelu se aktivně účastnili také Alžběta Šváblová a Vít Zdrálek.

Členové ČAAS se v roce 2020 také aktivně účastnili menších akcí, tj. seminářů, webinářů, kulatých stolů, diskuzních fór a expertních seminářů spojených s tematikou Afriky. Zmiňme například aktivity Viléma Řeháka a jeho účast na expertním semináři *New Impulses for Czech Strategy in Africa*. Předmětem diskuze byla současnost a budoucí perspektivy české zahraniční politiky vůči Africe, anebo jeho účast u kulatého stolu s názvem *Národní konvent o Evropské unii*, který se věnoval tématu návrhu nové evropské strategie vůči Africe z pohledu české zahraniční politiky. Andrea Filipi moderovala v říjnu 2020 debatu o změně

klimatu ve vztahu k Africe v rámci Inspiračního fóra festivalu Jihlava. Stephanie Rudwick se účastnila (květen 2020) aktivně STIAS websemináře na téma Language and Race in South African Politics na univerzitě Stellenbosch v JAR a HUMA semináře (březen 2020) na téma English as a Lingua Franca: Southern Perspectives na University of Cape Town.

V roce 2020 byli členové a členky ČAAS aktivní také v publikační činnosti, a to jak v tuzemských, tak mezinárodních v odborných časopisech a vydavatelstvích. Rok 2020 byl úspěšný také v produkci odborných monografií a kolektivních monografií, zmiňme především publikaci *Africa on the move. Shifting identities, Histories, Boundaries*, kterou editovali Hana Horáková, Stephanie Rudwick a Martin Schmiedl a vydalo ji nakladatelství Lit Verlag, anebo odbornou monografii *Namibian Czechs. History and Identity of the Namibian Children raised in Czechoslovakia* Kateřiny Mildnerové, která vyšla u nakladatelství LIT Verlag ve stejném roce. Podrobný seznam publikační činnosti členů je na konci výroční zprávy.

V roce 2020 se asociace podílela také na tvorbě monotematických čísel odborných časopisů, zmiňme například červnové číslo *Modern Africa* věnované památce Harry Garuba (1958–2020), na jehož vzniku se podílela Stephanie Rudwick a Martin Schmiedl, anebo monotematické číslo odborného časopisu *Gender a výzkum* věnovanému feministickému výzkumu ve východní Africe, na němž se podílela naše členka Zuzana Uhde. Další monotematické číslo věnované Africe, vydané u příležitosti 60. výročí ustavení studijního oboru afrikanistika na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, vyšlo v roce 2020 v *The Journal of Culture*. Svě statě v něm publikovali naši členové Josef Kandert, Hana Horáková a Petr Skalník.

Časopis *Modern Africa*, jenž představuje vlajkovou loď našeho sdružení, vyšel v roce 2020 celkem dvakrát. Nová šéfredaktorka časopisu Stephanie Rudwick připravila spolu s kolegou Martinem Schmiedlem kromě výše zmíněného monotematického čísla také standardní číslo časopisu, kde publikovalo hned několik členů ČAAS – Kateřina Ženková Rudincová, Petr Skalník a Martin Schmiedl.

Členové a členky ČAAS byli v roce 2020 aktivní také v oblasti mediální prezentace afrikanistických témat, ať už formou odborných komentářů na ČT 24, rozhovorů v Českém rozhlasu, Rádiu Slovensko anebo v tištěných a internetových médiích jako Hospodářské noviny, MF Dnes, Deník N, Deník referendum, Washington Post, Maverick Daily, či na internetových portálech novinky.cz a aktuálně.cz

Seznam publikační činnosti členů ČAAS za rok 2020:

Filipi, Andrea and Katrin Wittig. 2020. "Burundi". In *Africa Year Book: Politics, Economy and Society South of the Sahara* (vol 16). Leiden: Brill.

Filipi, Andrea and Katrin Wittig. 2020. "Let's Decolonize the Coronavirus". *Review of African Political Economy* (21 April). At: <http://roape.net/2020/04/20/lets-decolonize-the-coronavirus/>

Horáková, H. 2020. Projekce budoucí Afriky: Od "trendspottingu" ke koncepci mnohočetných budoucností. *The Journal of Culture*, 1/9: 12-21.

Horáková, H., Rudwick, S., Schmiel, M. eds. 2020. *Africa on the Move. Shifting Identities, Histories, Boundaries*. Berlin: LIT Verlag.

Jeewa, S. and S. Rudwick 2020. "English is the best way to communicate": South African Indian Students' bling spot towards the relevance of Zulu. *Sociolinguistica* 34(1), 155-171.

Kandert, J. 2020. Mahdistický chalífát v Súdánu (1885–1899) a jeho dědictví. *Journal of Culture* 1/9: 8-11.

Mildnerová, K. 2020. "My Body is African, but my Soul is Czech. Othering and Belonging in the Biographies of the Namibian Czechs." In Hana Horáková, Stephanie Rudwick and Martin Schmiel (eds.). *Africa on the Move. Shifting identities, Histories, Boundaries*. Berlin: Lit Verlag, pp. 67–92.

Mildnerová, K. 2020. *Černí Sokoli. Pohnuté osudy namibijských dětí vychovaných v Československu*. Praha: Nakladatelství lidové noviny.

Mildnerová, K. 2020. *Namibian Czechs. History and identity of the Namibian children raised in Czechoslovakia*. Berlin: Lit Verlag.

Posel, Dorrit, Mark Hunter and Stephanie Rudwick 2020. 'Revisiting the Prevalence of English: Language Use Outside the Home in South Africa', *Journal of Multilingual and Multicultural Development*. DOI: 10.1080/01434632.2020.1778707

Pucherová, D. 2020. Redefining Female Freedom in Contemporary African Women's Migrant Writing. In Hana Horáková, Stephanie Rudwick and Martin Schmiel (eds.) *Africa on the Move : Shifting Identities, Histories, Boundaries*. Berlin: LIT Verlag, 2020, s. 49-66.

Řezáčová, V. 2021. "Embodying Immobility: Dysphoric Geographies of Labour Migration and Their Transformations in the Therapeutic Context of 'Venda' Ancestor Possession in Post-apartheid South Africa". In Vindrola-Padros and K. Lee-Crossett (eds.) *Immobility and Medicine: Exploring Stillness, Waiting and the In-Between*. Palgrave Macmillan.

Skalník, P. 2020. African Chiefs as Brokers of Democratic Political Culture. *The Journal of Culture* 1/9: 4-7.

Šmolík, V. 2020. *Čínský vliv v Africe: Riziko nebo výzva pro EU?* Policy paper, Institut pro politiku a společnost.

Šmolík, V. 2020. *Koronavirus v Africe: Prohloubení krize afrického zdravotnictví*. Policy paper, Institut pro politiku a společnost.

Šmolík, V. 2020. *Ochrana klimatu a energetika v Africe*. Policy paper, Institut pro politiku a společnost.

Šmolík, V. 2020. *Zemědělství a potravinová bezpečnost Afriky*. Policy paper, Institut pro politiku a společnost.

Ženková Rudincová, K. 2020. Celebrities' Role in the Conflict Resolution Processes: George Clooney in South Sudan. *Modern Africa: Politics, History and Society* 8 (2): 91-124.

Příloha: Zpráva o hospodaření ČAAS za rok od 1/2020 do 12/2020.

Výroční zprávu zpracovala: Kateřina Mildnerová